

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

LAUSUNTO

Asia: Valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma vuosille 2021–2032 –
Suunnitelmaluonnos ja vaikutusten arviointi VN/7835/2019

Turun kauppakamari kiittää mahdollisuudesta lausua valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021–2032.

Turun kauppakamari pitää hyvänä, että liikennejärjestelmäsuunnitelmaa kehitetään hallituskaudet ylittävällä aikavälillä. Suunnitelman tavoitteet ovat hyviä, mutta kokonaisuudessaan suunnitelma jää kuitenkin hyvin yleiselle tasolle eikä siinä sitouduta riittävän konkreettisiin tavoitteisiin.

Keskuskauppakamari on lausunut suunnitelmasta ja Turun kauppakamari yhtyy tähän lausuntoon. Haluamme lisäksi tuoda esiin Varsinais-Suomen osalta muutamia alueen kehitykseen liittyviä asioita, jotka tulisi mielestämme huomioida suunnitelmassa nykyistä paremmin.

Kansainväliset yhteydet

Turun kauppakamari pitää suunnitelmaluonnoksen painotuksia puutteellisina erityisesti kansainvälisten yhteyksien osalta. Vienti tuo merkittävän osan Suomen hyvinvoinnista ja kansainvälisiä yhteyksiä tarkasteltaessa tulee huomioida tavaraviennin lisäksi ihmisten liikkuminen (esimerkiksi yritysten henkilöstön liikkuminen sekä matkailu).

Suunnitelmaluonnoksessa Suomen lentoasemaverkosto alistetaan Helsinki-Vantaan lentoasemalle, vaikka maassa on menestyviä maakunnallisia kenttiä, joilla on useita tärkeitä ulkomaanyhteyksiä. Turun lentoaseman suorat yhteydet ovat kriittisiä paitsi yritystoiminnan myös matkustajaliikenteen kannalta. Turun lentoaseman vaikutusalue on laaja ja se on Helsinki-Vantaan jälkeen maamme toiseksi vilkkain kansainvälisen lentoliikenteen keskus. Turun lentoasema valittiin vuonna 2018 Finavian vuoden lentoasemaksi ja vuonna 2019 – ennen poikkeustilannetta – Turun lentoasema kasvatti prosentuaalisesti matkustajamääräänsä Suomen lentoasemista eniten. Turun lentoasema on lisäksi tärkeä rahtiliikenteen keskus.

Turun lentoaseman toimintaa kehitetään hyvässä yhteistyössä alueen yritysten kanssa, mutta suunnitelmaluonnoksessa sen toiminta tyypistetään pelkäksi syöttöliikenteeksi Helsinki-Vantaan lentokentälle. Tämä ei ole hyväksyttävää. Turun lentoasemalta on normaalitilanteessa lukuisia suoria lentoyhteyksiä eri puolille Eurooppaa, Helsingin ollessa vain yksi kohde muiden joukossa.

Liikenneväylien osalta Varsinais-Suomi on poikkeuksellisen kilpailukykyinen kaikkien liikennemuotojen risteyskohta. Varsinais-Suomessa ja länsirannikolla sijaitsee useita Suomen viennin ja huoltovarmuuden kannalta tärkeitä satamista, joita yhdistää valtatie 8. Suunnitelmaluonnos huomioi alueen merkityksen viennin kannalta sekä sen suuren

vientiyritysten määrän, mutta jättää täysin huomiotta satamia yhdistävän ja elinkeinotoiminnan kannalta tärkeän valtatie 8:n. Länsirannikon pohjois-eteläsuuntaisen valtatie merkitys on keskeinen koko Suomen logistisen järjestelmän kannalta. Tiellä on kapasiteetti- ja välityskykyongelmia paitsi rahtiliikenteen, myös länsirannikon yhtenäisen työssäkäyntialueen tuoman työmatkaliikenteen takia. Valtatie 8 yhdistää myös Turun lentokentän vaikuttavuusalueen länsirannikon vientiyrityksiin pitkälle Satakunnan puolelle. Suunnitelman tulisi huomioida nykyistä vahvemmin satamien merkitys koko maan liikenneverkon toimivuuden kannalta ja sitoa satamat vahvemmin muuhun liikenneinfrastruktuuriin.

TEN-T -verkosto

Suunnitelmaluonnos huomioi eurooppalaisen TEN-T-verkoston, mutta jää pääosin kuvailevalle tasolle. Suunnitelmassa tulee huomioida vahvemmin TEN-T-verkoston mahdollisuudet eurooppalaisena ydinverkkokäytävänä, jolle on myös mahdollista saada Euroopan Unionin rahoitusta. Suunnitelmaluonnos nostaa esille Turku-Helsinki -välisen junayhteyden, mutta hyvin yleisellä tasolla. Turun kauppakamarin kyselyn mukaan suuri osa liikematkustajista olisi valmis vaihtamaan auton junayhteyteen Helsinki-Turku-välillä, jos se olisi nopeampi ja luotettavampi. Tunnin juna tulee suunnitelmassa nähdä laajemmassa kontekstissä: hanke luo yhtenäisen työssäkäyntialueen ja yhdistää myös Turun ja Naantalin sataman vahvemmin valtakunnan rataverkkoon. Turun satamaan suunniteltu uusi matkustajaterminaali liittyy Turun sataman matkustajaliikenteen entistä paremmin valtakunnan raideverkkoon.

Saaristoliikenne

Suunnitelmaluonnos pitäisi saaristoliikenteen rahoituksen nykyisellään, mikä on ehdoton minimivaatimus. Turun saariston elinvoimaisuus on tärkeää koko Varsinais-Suomelle, sillä saaristokunnissa on merkittäviä asutuskeskuksia sekä yritystoimintaa. Saaristo on vetovoimatekijä paitsi alueen asukkaille niin myös kotimaisille ja ulkomaisille matkailijoille. Saariston saavutettavuus on tärkeää myös rakennusteollisuudelle: puolet Suomen betonista tulee Paraisilta, joka on maamme suuri rakennustuotekeskittymä. Kirjalansalmen silta ja Hessundinsalmen silta ovat Paraisilla sijaitsevan teollisuuden ainoa kulkuyhteys mantereelle ja lisäksi merkittävä väylä Turun saariston maantieliikenteelle. Kaarinan läntinen ohikulkutie ohjaa Paraisten työmatka- ja raskaan liikenteen Kaarinan keskustan ohi vt 1 moottoritiele. Väylä Paraisilta mantereelle on osittain kriittisessä kunnossa ja tulisi huomioida jatkosuunnittelutyössä.

Turussa 19.2.2021

Kaisa Leiwo
Toimitusjohtaja
Turun kauppakamari

Olli Hakala
Edunvalvontapäällikkö
Turun kauppakamari